

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 65.

Delegat papieski
na kongres
eucharystyczny

Kardynał Bonzano

Nowy poseł
Jugostowji w Polsce

BIAŁOGROD 12.6. P. Nazarewicz, dotychczasowy minister pełnomocny królestwa S. H. S. w Tiranie, został mianowany posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym w Warszawie.

Międzynarodowy kongres AUTORÓW DRAMATYCZNYCH

W paryskich obradach biorą udział delegaci 20 narodów

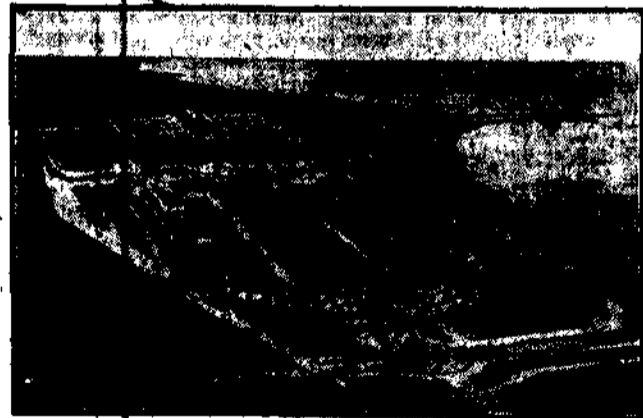
PARYŻ, 12.6. — Tel. wł. — Dziś nastąpiło uroczyste otwarcie międzynarodowego kongresu autorów dramatycznych.

W kongresie biorą udział przedstawiciele 20 narodów, w czym również przedstawiciele Polski.

Nastąpił podniosły. Delegatom gotowano gorące przyjęcie. Dziś na cześć delegatów magistrat m. Paryża wydał bankiet, wieczorem specjalne przedstawienie w Komedii francuskiej.

W niedzielę rozpoczyna się właściwe prace kongresu, popołudniu delegaci wyjadą na wycieczkę do Fontainebleau, wieczorem wezmą udział w galowym przedstawieniu w Wielkiej Operze.

Miejsce obrad Kongresu

Nad jeziorem Michigan w Chicago go całej kuli ziemskiej. W środku stałobudowano olbrzymi stadion, w którym 20 h. m. rozpocznie się imponujący koncert przedstawicieli świata katolickiego.

Konflikt lewicy sejmowej z rządem premiera Bartla

Różnica poglądów na termin rozwiązania Sejmu i rozpisanie nowych wyborów

WARSZAWA, 13.6. Kluby parlamentarne P.P.S., Wyzwolenia i Stronnictwa Chłopskiego wystosowały wczoraj do marszałka Sejmu Rataja następujące pismo:

„Niniejsze podpisane Kluby mają zaszczyt prosić Pana Marszałka o jaknajwcześniejsze zwołanie Sejmu w celu jego rozwiązania i wyznaczenia terminu nowych wyborów, zgodnie z art. 26 Konstytucji”.

Następują podpisy przywódców wymienionych na wstępie 3 partii lewicy.

W kołach politycznych pismo powyższe uważają za odpowiedź na zapatrywania p. premiera Bartla w sprawie terminu rozwiązania Sejmu i rozpisanie nowych wyborów.

P. premier Bartel wyraził stanowcze przekonanie, iż wybory do Sejmu radby widział dopiero za 6 miesięcy.

Co do rozwiązania Sejmu zdecydował się jako zwolennik dokonania tego aktu przez dekret P. Prezydenta Rzeczypospolitej po uchwaleniu zmiany Konstytucji.

Stronnictwa lewicy sejmowej są temu przeciwnie i w tym tkwi jedno ze źródeł konfliktu, jaki coraz wyraźniej zarysowuje się między blokiem lewicowym a rządem premiera Bartla.

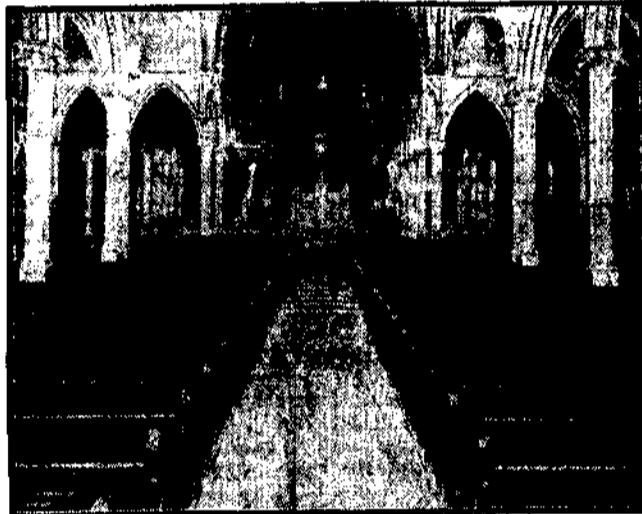
Delegat Ojca św. i liczni kardynałowie stanęli na ziemi Waszyngtona

W Nowym Jorku zgotowano im owacyjne przyjęcie

NOWY JORK, 12.6. Do portu nowojorskiego zawinął okręt „Aquitania”, na którego pokładzie znajdowali się kardynałowie Faulhaber, Piffi, Dubois Bonzano, Casanova, Czernoch, b. kapłan austrjacki dr. Seipel, jako też znaczna liczba biskupów.

Arcebiskup Nowego Jorku Hayes wyjechał naprzeciw jachtem, do którego przesiadli się kardynałowie.

Katedra w Chicago

Delegat papieski na kongres eucharystyczny, odprawi tu uroczyste nabożeństwo na inaugurację kongresu.

Zwłoki ś.p. Wł. Mickiewicza

spoczyły w grobie rodzinnym na ziemi francuskiej

PARYŻ 12.6. Dziś odbyła się ekshumacja zwłok Władysława Mickiewicza z mieszkania jego do kościoła Saint Germain des Pres.

Obecni byli radca ambasady polskiej Szembek, zastępujący ambasadora Chlapowskiego, cały personel ambasady, attache wojskowy płk. Kleberg i bar-

dzo liczni przedstawiciele Polonii paryskiej, tudzież świata naukowego francuskiego.

Imponujący kondukt żałobny wkroczył około godziny 10-ej do kościoła, szczerze zapelnionego publicznością. (P.A.T.)

Mszę św. celebrował ks. Jakóbski, poczem zwłoki zostały odwiezione na cmentarz Montmorency, gdzie pierwszy przemówił ks. Jakóbski.

Radca ambasady Szembek, w imieniu rządu Rzeczypospolitej Polskiej pożegnał dostojeń czeń zmarłego. Płof. Zygmunt Zaleski przemawiał w imieniu min. oświaty, p. Hieronimko w imieniu korespondentów polskich w Paryżu.

Dalej przemawiał: deputowany Seret, p. Manabrea, imieniem słów. France - Pologne, student Bartolewski i St. Koczorowski imieniem Biblioteki polskiej w Paryżu.

Po tych mowach młodzież akademicka i bliżsi przyjaciele zmarłego ponieśli na barkach trumnę, którą złożono w grobie rodzinnym, gdzie spoczywały zwłoki Adama Mickiewicza przed przewiezieniem ich na Wawel.

Pamiątkowy medal
papieski

Dzielo rzeźbiarza watykańskiego Słivá Sliivá

Rokowania z Gdańskiem

w sprawie cel wywozowych wznowione będą jutro

GDANSK, 12.6. W poniedziałek 14 b. m. przybyła tu delegacja polska pod przewodnictwem prezesa kwowskiego urzędu skar-

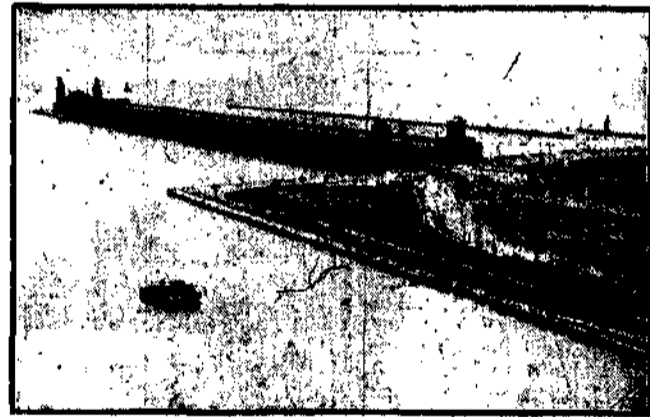
bowego p. Racibskiego, w celu wznowienia rokowań z senatem w m. Gdańską w sprawie cel wywozowych.

Najazd ciekawych Amerykanów NA ROSJĘ SOWIECKĄ

Wycieczka 500 yankeesów wyjechała w lipcu

MOSKWA, 12.6. Na lipiec projektowana jest wycieczka amerykańska w liczbie 500 osób, która w ciągu miesiąca zwiedzi Rosję dla zapoznania się z gospodarką sowiecką.

Przystań na jeziorze Michigan

Tu wyładują pelerzynami z różnych stron Ameryki, zdążający na kongres eucharystyczny.

Głowa za głowę

Pogłoski o zemście Ukraińców na przywódcy sjonistów za zamordowanie Petlury

PARYŻ 12.6. Emigracja ukraińska zaprzecza pogłoskom pism bulwarowych, jakoby konspiracyjna organizacja ukraińska zamierzała wykonać zamach na przywódcę sjonistycznej egzekutywy prof. Weizmana jako akt zemsty za zabicie Petlury.

Tajemniczy cudzoziemiec

w gmachu angielskiego ministerstwa wojny

LONDYN, 11.6. — Tel. wł. — Do gmachu ministerstwa spraw wojskowych zakradł się w nocy przez okno jakiś tajemniczy człowiek, którego ujęto. Jest on cudzoziemcem.

Przed dwoma dniami przyniosło nasze pismo wiadomość o wyroku śmierci, jaki na sesji wyjazdowej w Skierniewicach wydał sąd doradczy warszawski na mordercę wieśniaczki! Marjanny Pokropowej — Antoniego Dworniczaka.

Drugi akt łaski Prezydenta Rzplitej

Skierniewickiemu bandycie zamienili karę śmierci na więzienie

WARSZAWA, 13.6. Pana Prezydenta podanie o ułaskawienie skazanego.

P. Prezydent biorąc pod uwagę, iż skazany przyznał się do winy, wyraził skrupuły, poprzednio nie był karany, był bez pracy, ma żonę i dziecko oraz że popełnił czyn karygodny z nędzy, — zamienił mu karę śmierci na dożywotnie ciężkie więzienie.

Krwawe walki na ulicach Pragi

Ustawa o cłach agrarnych przyjęta

PRAGA, 12.6. — Tel. wł. — Przebieg demonstracji komunistycznej, urządzonej na ulicach Pragi na znak protestu przeciwko ustawie o cłach agrarnych, przedstawiał się jak następuje:

Komuniści przerywali kilkakrotnie kordony policyjne, na które w jednym miejscu puścili samochód ciężarowy.

Policję obrzucono kamieniami, bito pałkami.

59 policjantów odniosło poważne rany, jeden z nich ma pogruchotane kości. Policja zmuszona była do użycia rewolwerów.

Liczba rannych cywilnych jest dość wielka, nie da się jednak ustalić, gdyż lekarze komuniści nieśli na miejscu pomoc rannym, chcąc uniknąć notowania ich nazwisk przez policję.

Aresztowano około 50 osób.

PRAGA 12.6. — Tel. wł. —

Podczas demonstracji w parlamencie poseł komunistyczny Mikuliec przeskoczył przez ławy ministerjalne i przewrócił fotel premiera.

Ustawa o cłach agrarnych została przyjęta wśród wrzawy, trwającej przeszło pół godziny.

Stronnictwo socjalistyczne wstrzymało się od głosowania.

Premier Czerny, omawiając wczorajsze wydarzenia, podkreślił, że konstytucja czeska zakazuje wszelkiego rodzaju demonstracji w czasie obrad parlamentarnych. Wyjaśnienie premiera przyjęte zostało burzliwą obstrukcją z użyciem piszczałek i bicciem w pulpity przez komunistów.

Wniosek socjalistów o niezwłoczne rozpoczęcie dyskusji nad oświadczeniem premiera upadł.

Z chińskiego teatru wojny

Główna kwatery armii gen. Li - Kuang - Hai w Pekinie.

Warszawa--Moskwa w 8 godzin

Drugi etap rajdu Paryż--Tokio Francuzi przebyli szczęśliwie

MOSKWA, 12.6. — Tel. wł. — Dziś o godzinie 3 po południu przybył na lotnisko tułskie kpt. Pelicler d'Orly wraz z mechanikiem inż. H. Carolem.

Przeszłość Warszawa — Moskwa przebyli dzielni lotnicy w niocale 8 godzin.

Przez całą drogę pogoda sprzyjała lotowi.

Z Anglii do Australji w 10 dni samolotem

Imperjum Brytyjskie zaprowadza stałą komunikację ze swymi dominjami

LONDYN 12.6. Sekretarz stanu spraw lotnictwa sir S. Noel Hoare na zgromadzeniu Ligi lotnictwa Imperjum Brytyjskiego oświadczył, że w ciągu najbliższych lat 10 powstana 3 stałe linie komunikacji powietrznej, łączące metropolis z dominjami.

Jedną z nich da możliwość przelotu do Indji w 4 dni, druga do Australji — w 10 dni i do Nowozelandji w 12 dni. Anglia budować będzie statki powietrzne, które udźwigną 100 pasażerów, 20 ton ładunku i załogę z 15 ludzi.

Mapa prowokacji niemieckiej

Dyrekcja kolejowa w Opolu anektowała Górny Śląsk i województwa zachodnie...

Warszawa, 13.6. Pictnowiśmy wczoraj bezczelność niemieckiej propagandy...

Województwo zachodnie. Mamy tu ślad o czynieniu z prowokacji niemieckiej...

Walka o tani chleb i mięso

foczy się na ulicach Pragi i w parlamencie czechosłowackim

Ochronne cła agrarne w Czechach biją konsumenta czeskiego i polskiego eksportera

Parlament czechosłowacki stał się widowiskiem ostrych i namiętnych walk...

Pierwszym następstwem cel ochronnych będzie bowiem niewątpliwie zwyżka cen na zboże...

kl na ręce p. premiera Skrzyńskiego. Obecnie dyskutowany w parlamencie praskim projekt...

Depesza kondolencyjna dziennikarzy warszawskich do wdowy

Warszawa, 13.6. Syndykat dziennikarzy warszawskich wysłał wczoraj depeszę kondolencyjną na ręce pani Władysławy Mickiewiczowej...

Warszawa, 13.6. Cała opinia natomiast, — prócz stronnictwa agrarjuszy niemieckich...

Interesują Polskę, która dotychczas była najpoważniejszym dostawcą nierostowacjii...

utrudni nam eksport do Czechosłowacji i sprawę wprowadzenia w życie traktatu handlowego...

Pomoc finansowa dla Polski

to cena, za którą Niemcy chcą ratować samodzielną Gdańską

Berlin, 12.6. „Deutsche Zig.“ umieszcza artykuł o kuratorze pomorskim i o Gdańsku...

Gdańsk nie jest zdolny do samodzielnego życia i prędzej czy później przypadnie Polsce...

Radio zbliża do Ojczyzny Polaków w Ameryce

Stacje warszawskiej będą służyć w St. Zjednoczonych

Warszawa, 13.6. Bawiący w Warszawie generalny konsul polski w Nowym Jorku, dr. Sylwester Gruszczyński...

Narazie komunikat warszawski odbiera w N. Jorku jedynie redakcja dziennika „New-York Times”...

Polacy z Inierze gwiazdźlistego sztandaru otrzymali prawo swobodnego wyjazdu do Stanów Zjednoczonych

Konsulat generalny Stanów Zjednoczonych w Warszawie — podaje do wiadomości, iż od dnia 26 maja 1927 roku...

ja także żony b. wojskowych amerykańskich, niezamężne lub nieżonate dzieci do lat 18-

Światło wiedzy całego świata

promieniać będzie z Warszawy na międzynarodowym z eżcie współpracy intelektualnej

Międzynarodowy Instytut Współpracy Intelektualnej w Paryżu organizuje w końcu czerwca r. b. w Warszawie zjazd przed...

stawiciel narodowych komisji współpracy intelektualnej. Zjazd ten zgromadzi około 20 przedstawicieli nauki z zagranicy...

Włosi mają zaufanie do ministra Klarnera i zdolności kredytowej Polski

Rzym, 12.6. „Giornale d'Italia” i „Italia” podają informacje o dotychczasowej działalności publicznej ministra Klarnera...

stwierdzają, że postawienie go na czele skarbu powinno wzbudzić zaufanie do zdolności kredytowych Polski.

G I E Ł D A

Warszawa, 13.6. NOTOWANIA OFICJALNE z dnia 12 b. m. Waluty i dowozy...

przew. 21.70; 5 proc. L. Z. Warszawa zlotowe 31.00; 20.90; 4 i pół proc. L. Z. m. Łódź 8.00; 6 proc. obligacje m. Warszawa 1915 — 16 r 10.90, 11.00.

POLSKIE „ŁAZIKI” NA PARYSKIM BRUKU

plagą Polaków i Francuzów

Krażą po domach, opowiadają brednie o Polsce, kłamstwem i obłudą wyłudniają datki

Paryż, w czerwcu. I znów wraz z ciepłymi dniami pojawiły się na bruku paryskim „łaziki”...

zarazem. Mam nadzieję, że Francja, która zawsze serdecznie przyjmowała ucieleźzonych Polaków...

Co rano kilku łazików świeżo przybyłych z Polski, zaszczyca mnie swoją wizytą. Trudno wszak rodaka, który się mouduje „po radę”...

mu zdziwieniu elegancki dzentelmen zwrócił się do mnie najczystsza polszczyzną: — Przyjechałem trzy dni temu z Warszawy...

— Cóż pan zamierza robić? — Mam ochotę założyć fabrykę samochodów i jestem w poszukiwaniu kapitału.

Przemysł zachodniej Polski żąda rewizji świadczeń socjalnych Przygotowany memoriał obejmie dane porównawcze z państw sąsiednich

Widziałem od tygodnia z dobrym tużin młodych ludzi, którzy pragną debiutować w kinematografie i nie wapią, ani na chwilę, że czekają ich wkrótce laury i miliony Rudolfa Valentino...

Z inicjatywy związku f... kantów w Poznaniu, przystąpiły sfery przemysłowe zachodniej Polski do opracowywania memoriału w sprawie zmocowania ustaw, dotyczących ciężarów socjalnych...

Włocześnie notowania nieoficjalne z dnia 12 b. m. Tendencja nieco mocniejsza. B. Handlowy 1.35; B. Zachodni 0.80; B. Zw. Sp. Zar. 3.85; Kijewski 0.10; Elektryczność 22.00; Chodorów 3.45; Wars. Cyklon 1.42; Węgiel 36.20; Nibel 1.45; Lipin 0.50; Modrzewie 1.58; Norblin 0.71; Ostrowieckie 3.25; Rudzik 0.66; Strachowice 0.78; Zielonka 0.30; Zyrardow 7.00; Borkowski 0.4; Haberbusch 4.50; Spritus 0.75.

Śmiertelność w miastach polskich mieszkańców Krakowa umiera dwa razy więcej niżel Brukseli, Londynu i Nowego Jorku

P. Prezydent Rzplitej z ministrami ŻĄDA SILNEJ WŁADZY I niezależności od Sejmu, by wyprowadzić Polskę na szeroką drogę naprawy

Wczorajsze obrady na Radzie ministrów z udziałem p. Prezydenta Rzplitej były niezwykle owocne. W wyniku tej dyskusji uchwalono w zasadzie, przedłożony przez ministra sprawiedliwości p. Jakowskiego projekt zmiany ustawy konstytucyjnej.

W opracowywanym projekcie zmiany konstytucji, bierze wybitny udział s. szef kancelarii cywilnej Naczelnika Państwa, prokurator Car.

Wł. Grabski — rektorem Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego

W Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego odbyły się wybory władz tej uczelni. Rektorem na rok akademicki 1926-27 został wybrany b. premer, profesor ekonomji — dr. Władysław Grabski.

Nowy zarząd fabryki w Chorzowie

Z Katowic telefonują: Przybył tu minister przemysłu inż. Kwiatkowski w celu dokompletowania dyrekcji fabryki chorzowskiej.

Czas wojny, trudów i znojów

Zaliczony będzie podwójnie do emerytury urzędników państwowych

Ministerstwo spraw wewnętrznych, przy obliczaniu wysługi emerytalnej urzędników państwowych zaliczało dotychczas zawodową służbę w wojsku narówni ze służbą w urzędach.

Ostry protest Anglii przeciw subwencjonowaniu strajku górników przez Sowiety

MOSKWA, 12.6. Tutejszy dyplomataczny przedstawiciel rząd angielskiego wreczył Czudinowi note, w której Anglia stanowczo protestuje przeciw subwencjonowaniu przez Rosję sowiecką strajkujących górników angielskich.

W 11 ROCZNICĘ DRUGIEJ SAMO-SIERRY Z pol Rokitny pada na cały naród blask sławy i bohaterstwa

który nosił wówczas w dużej swej legii 2-ej Brygady, a który w tom boleśniejszym świetle ukazuje nam psychikę uczestników szarży pod Rokitną. Wysłani w Karpaty bez widoków połączenia się z Pierwszą Brygadą, z góry już byli przetrześnieni

na stat śmierci,
która tak obficie zbierała wśród nich żniwo. Na wiosnę roku 1915 oddani pod komendę Niemców, szykanowani na każdym kroku,

używani byli: legionści do każdej ofensywy, jako niezłomne szeregi. W imię honoru żołnierskiego, w nadziei na wywalczenie niepodległości Ojczyzny **szli na jawną śmierć** z nalczywszą jej pogardą, by tylko spełnić swój obowiązek, wykonać rozkaz. Tragizm tych rycerzy z pod Rokitny rozumiała dusza narodu i dlatego tak są jej drodzy i niezapomniani.

Sp. rtm. Zbigniew Dunin-Wasowicz

Dwa pierwsze miesiące letnie, maj i czerwiec drugiego roku wojny światowej, zrosiły niemal równocześnie polską krewią **dwie obce szmaty ziemi** po obu stronach wielkiego frontu. Arras na zachodzie i Rokitna na południowym wschodzie stały się grobem dla wielu żołnierzy polskich, w odmienne odzianych mundurach, pod innymi walecznych rozkazami, a jedno tylko wspólne w duszy mających ukochanie: Ojczyznę!

Honor i Ojczyzna — te dwa wielkie zawłania bohaterskiego księcia Józefa nigdzie więcej nie były przypiętowane kwią żołnierską, jak na tych dwóch pobojowiskach, z których **mala kłajuszedł z życiem,**

a tych, co poległ, okryła skrzydłem swym nieśmiertelnym wiekula Stawa.

Rokitna w dniu 13 czerwca 1915 r. — lat temu 20 — jedenaście — odnowiła tradycję Samo-Sierry. Ulan Wasowicz zameldował się tegoż dnia w pozgonym raporcie u szwoleżerów Kozłowskiemu i przyjęty został z pewnością do ich grona, chadającego w chwale bohaterstwa, któremu równych dzieje świata zapisują tak niewiele.

Młode pokolenia nasze już teraz wspominają z czcią to niemal nie do pojęcia bohaterstwo, które parło naprzód 2-gi szwadron ulanów legijonowych na **pozwornie okopy moskiewskie,** zielejące ogniem armat i karabinów maszynowych. Ten wspinały atak kawalerji polskiej, dla której przeszłość nie ma — jak krzyknął rotmistrz Zbigniew Dunin-Wasowicz, rycerz z typu Wołodyjowskich, gdy po raz ostatni wydawał rozkaz swoim ulanom: „naprzód!”

Nie we wszystkich jednak świadomości tkwi ten moment **tragizmu chwili dziejowej,**

W Łazienkach królewskich przed laty

— Kocham Cię! Miłość ma cicha
— Do stóp Twych, kochano, się kładzie...
W parcie, haitach, przy szpadzie
Szambelan tesknio tak wzdycha.

— Jeśli odepchniesz, stal szpady
— Pogratuj szacę w mem. sercu
— I tu, na kwiatów kobiercu
— Legną skrawiony i błądy!

Tak było przed wielu laty,
Teraz, lecając lat trochę:
Kto się tam dzisiaj tak kocha?
Strażuje Amor skrzydlaty!

Dziś inne w sercach uczucia,
I szczęścia inne miąższe:
Dziś marzy ciek o „dolarze,
Lub innej „mocnej” walucie!

Walki majowe ujęte w ramy historii Armja polska pozna własną sprawność bojową i przygotowanie wojenne

Władze wojskowe doszły do przekonania, że przebieg walk majowych na ulicach Warszawy, wiernie odtworzony i uwzględniający działania obu stron, może dostarczyć cennego materiału do do sprawności bojowej oddziałów.

Bieżącym wypadków zmuszone one zostały niejako do zdania egzaminu z całego szeregu zagadnień przedewszystkiem natury technicznej.

Zadne manewry nie dadzą tak autentycznego dowodu, jak mniej lub więcej sprawnie działające środki mobilizacyjne i komunikacyjno - transportowe, za-

opatrzenie w uzbrojenie i żywność, jak właśnie te trzydniowe boje.

Aby z doświadczeń tych wyciągnąć wnioski, z których skorzysta Biuro Szefstwa Rady Wojskowej, poleciła komisja likwidacyjna gen. Żeligowskiego wszystkim oddziałom, które brały udział w wydarzeniach drugiej dekady maja b. r. przedłożyć w terminie do 24 b. m. sprawozdania z przebiegu tych dni, złożone z 2 części: a) opis akcji, b) uwagi na temat doświadczeń.

Następnie podany ma być szczegółowy przebieg walk z dołączeniem szkicu sytuacyjnego obu stron.

Wreszcie straty w ludziach i sprzęcie bojowym.

Osobną grupę sprawozdań stanowić będą dane o roli oddziałów cywilnych, ich liczebności organizacyjnej. Na tej podstawie mają też być przedstawione co do tych oddziałów wnioski na wypadek mobilizacji. Rozkaz odnośny podkreśla, że sprawozdanie to ma być najzupełniej wolne od oświecień z punktu widzenia politycznego.

Zaopatrzenie inwalidzkie i emerytalne DLA RODZIN OFIAR WYPADKÓW MAJOWYCH

Zapomogi dla wojskowych za zniszczone mieszkania

Niebawem po wypadkach majowych ogłoszono rozporządzenie władz wojskowych, że rodzinom poległych oficerów i podoficerów zawodowych przysługuje prawo do jednorazowej zapomogi w wysokości 1.000 zł., a rodzinom poległych szeregowych niezawodowych 500 zł.

Obecnie ukazały się dalsze wyjaśnienia w tej sprawie, ustalające najpierw kolejność pierwszeństwa do tej zapomogi. A więc ma do niej prawo przedewszystkiem wdowa, gdyby jej nie było — sieroty, następnie rodzice, a wreszcie rodzeństwo nieletnie, ale tylko w tym wypadku, jeśli poległy utrzymywał je. W każdym razie zapomoga ta jest jednorazowa dla jednej ze stron, wyżej wymienionych, a nie dla kilku.

Otrzymanie tej zapomogi nie wyklucza prawa do starania się o ustawowe świadczenia z tytułu zaopatrzenia inwalidzkiego i emerytalnego, o które rodziny po wojskowych niezawodowych winny się zgłaszać do najbliższej lzby skarbowej.

Równocześnie władze wojskowe ogłosiły, że poszkodowanym w wypadkach majowych

na zdrowiu wojskowym i ochotnikom przysługuje prawo do świadczeń inwalidzkich na wypadek uszkodzeń cielesnych.

Oficerowie i podoficerowie zawodowi, którzy skutkiem wypadków majowych ponieśli szkody w prywatnych mieszkaniach swoich, jak zniszczone meble, umundurowanie itp. mogą otrzymać jednorazową zapomogę w wysokości najwyżej 1.000 zł.

Mundury dwóch stuleci

Na karkach hipocryzycznych armji angielskiej w Liverpoolu odwarżane będą skóry historyczne. Widzimy u. np. artylerzystę kom-

go z czasów bitwy pod Waterlo. Królemu kolega w tej samej broni st. 19-cy w powożeniu mundurze podaje ogień do papierosa.

Lokomotywa dziś i przed 50 laty

W Ameryce wystawiono na widok publiczny dwie lokomotywy: najnowszą typ i jej poprzedniczkę z przed pół wieku, aby naocznie przez to postawi-

nie uwydatnić, jak wielkim jest postęp w tej dziedzinie. Ten olbrzym potrafi uciągnąć 100 wagonów wagi 152 tysięcy funtów.

DWAJ NAJWIĘKSI PRAWNICY POLSCY o błędach Konstytucji Rzeczypospolitej

Będąca obecnie na ustach wszystkich konieczność rewizji konstytucji z 17 marca 1921 r. przywołuje na pamięć ankietę, przeprowadzoną na ten aktualny dziś temat przez „Czasopismo prawnicze i ekonomiczne” jeszcze w roku 1923.

W ankiecie tej wziął udział szereg wybitnych osobistości ze świata naukowego. Z pośród nich przytoczamy znamienne głosy wybitnych prawników, które nie straciły na swej ak-

tualności mimo upływu blisko trzech lat.

Stanisław Bukowiecki, prezes prokuraturji generalnej, ceniony powszechnie dla wytrwałości sądu w najwazniejszych na wet kwestjach, pisał wówczas o skrepowaniu Prezydenta Rzplitej przez Sejm:

„W dziedzinie władzy ustawodawczej nie służę Prezydentowi veto w żadnej formie i wogóle jakkolwiek udział w tej władzy. Ma wprowadzić Prezydent inicjaty-

wę rozwiązań Sejmu na zgodę Senatu, ale do tej zgody potrzebna jest większość kwalifikowana. Ma być przytem na względzie, że rozwiązanie Sejmu po daniu za sobą automatycznie i rozwiąza nie Senatu, trudno przypuścić, iżby rzezione prawo Prezydenta mogło mieć praktyczne zastosowanie.

Powyższych kilka ryłów zasadniczych wystarcza do ilustracji konstytucyjnej słabości zwierzchniej władzy rządowej i zależności jej od Sejmu”.

Władysław Leopold Jaworski, profesor prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim, wybitny znawca ustroju państw, poświęcił zna mienne uwagi t. zw. większości sejmowej:

„Prezydent, który popadł w konflikt z rządem, nie może dać mu dystansu, bo nie znajdzie się nikt, który mógł utworzyć rząd, nie mający za sobą większości Sejmu.

Rząd, który popadł w konflikt z Sejmem, musi ustąpić, bo jedynego środka, którym jest rozwiązanie Sejmu, nie może zaproponować Prezydentowi.

Prezydent Rzeczypospolitej nominuje wprowadzić ministrów, ale tych, których chce większość sejmowa. Nie może ich zwolnić, jeżeli mają za sobą większość, choćby robili politykę sprzeczną z jego przekonaniem. Nie może apelować do Narodu, bo mu nie wolno lzby rozwiązywać. Może tylko wnieść większość Sejmu, lub ustąpić.

Rząd zgodny z Prezydentem ma, w razie konfliktu z większością Sejmu, także tylko tę alternatywę: wnieść jej, lub ustąpić.

Któż więc w Rzeczypospolitej polskiej będzie rządził? Większość stronictw reprezentowanych w Sejmie.

Zycie parlamentarne Polski należy przewidywać jako łańcuch tworzącej się i rozpadającej przypadkowo większości. A większość ta będzie naprawdę wesechwalna. Rząd będzie tylko jej narzędziem, bo większość może każdej chwili wyrazić mu nieufność.

Nie ma też widoków, aby rząd mógł być obiektywnym, bo jego zapelnia zależność od większości zmusza go będzie do czynienia wszystkiego, co będzie mogło owa większość utrzymać w dobrym humorze”.

Podniebnymi szlakami latato 500 osób

Statystyka lotów na powietrznych liniach komunikacyjnych za maj r. b. wykazuje stały wzrost zaufania do podróży podniebnymi szlakami.

W maju samoloty polskiej linii lotniczej, kursujące z Warszawy do Krakowa, Lwowa, Gdańska i Wiednia, odbyły 246 lotów przewożąc 560 pasażerów i 11,157 kg. bagażu.

100 ofiar powodzi w Chinach południowych

LONDYN, 12.6. Z Kantonu do noszą, że w skutek powodzi, przeszło 100 osób poniosło śmierć. Straty, wynoszą 5 milionów dolarów.

Rekord lotu bez motoru

Sławny lotnik niemiecki Ferdynand Szulc polni rekord, utrzymując się w powietrzu przez 9 godzin 21 minut na platformie bez motoru wraz z pasażerem.

Loty bez motoru wymagają oczywiście specjalnie przyjaznych warunków atmosferycznych — prądów wiatru — spotykanych jedynie w niektórych miejscach.

Walne zgromadzenie nauczycielstwa szkół powszechnych.

Walne Zgromadzenie Oddziału powiatowego Z. P. N. S. P. w Białymstoku odbyło się w dniach 11 i 12 czerwca 1925 r. przy udziale 120 członków.

Zagajając zebranie, przewodniczący, p. A. Bielawski przedstawił powstanie i rozwój organizacji w mieście i powiecie, porównując stan szkolnictwa i jego stan z przed 3 lat i obecnie. Wspominając o tragedii majowej i wistolicy powieździł p. Bielawski, że znalazł się człowiek, który miał odwagę zawtać za poetę „Puśnię kosa na te chwasty, do nam pola głusza”. Hasło to w czyn wprowadził. Nauczycielstwo żywi nadzieję, że przez to oczyszczoną została atmosfera stosunków społecznych i państwowych i dla szkolnictwa powszechnego, zagrożonego ruiną dorobku kilkuletniej pracy nastanie lepsza przyszłość — jaśniejsze jutro. Po powitaniu przybyłych na Zjazd gości, przedstawiciele władz szkolnych oraz T. N. S. S. W. i Zawodowego Zw. N. S. S. i wszystkich zebranych, wzniesiony został trzykrotny okrzyk na cześć Prezydenta Państwa, Marszałka Piłsudskiego, Premiera Bartia. Na ręce Pana Prezydenta Państwa, Ignacego Mościckiego, wysłano następujący telegram:

Walny Zjazd członków Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, w Białymstoku w dniach 11 i 12 czerwca 1925 r. odbył. Składa Panu Prezydentowi najwyższy hołd i życzenia w prowadzeniu Państwa.

stawa ku szczęściu i chwale. Pod adresem zaś Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego telegram (z Iradzi): Walny Zjazd Zw. P.N.S.P. odbył w dniach 11 i 12 czerwca 1925 r. w Białymstoku wyraża Panu Marszałkowi hołd, oraz wyraża najwyższego uznania z życzeniami owocnych wyników niezmiordowanej pracy dla Ojczyzny.

Następnie p. St. Kalina wygłosił referat o oświacie, poza-szkolnej, uzupełniony przemówieniem p. Deca. Obszerna i głęboka dyskusja nad tą kwestją świadczyła, że nauczycielstwo zdaje sobie sprawę z ważności i potrzeby pracy w tej dziedzinie, pracy tak wśród starszych jakoteż młodszych oraz, że pracę tę pogłębi i rozszerzy nadal należy.

P. B. Klepacki przedstawił stan Kasy Samopomocy przy Ognisku w Białymstoku. Po obszerniej dyskusji uchwalono przestoczyć i rozszerzyć tę, ze wszechmiar pożyteczną instytucję organizacyjną w ten sposób, aby mogła spełniać swe zadania także wśród nauczycielstwa w powiecie.

Ze sprawozdania ogólnego o stanie organizacji nauczycielstwa szkół powszechnych w powiecie tutejszym, złożonego przez p. A. Bielawskiego widać, że Związek Pol. Naucz. Szkół Powszechnych liczący 35.862 członków — rozsiadanych po całej Rzeczypospolitej — obejmuje 12 Ognisk o ogólnej liczbie 269 członków, z czego na Ognisko w Białym-

roku przypada 111 osób. Tak sprawozdanie to, jakoteż sprawozdanie o stanie kasy Oddziału powiat. przyjęto do wiadomości po szerzej dyskusji, która wykazała szczerą chęć pogłębienia i rozszerzenia organizacji na terenie tutejszym.

Następnie odbyły się wykazy Komisji kontrolującej, oraz Sądu honorowego, wreszcie w formie wniosków uchwalono i przyjęto szereg postanowień, zmierzających ku pożytkowi nauczycielstwa.

Podnieść należy, że władze szkolne, jak Inspektorat tak i Kuratorium okazały wyrozumienie i życzliwość dla nauczycielstwa, udzielając uczestnikom Zjazdu urlopu, a p. Inspektor Szkolny i M. Kędziński i p.p. M. Jurecki i F. Nowakowski zastępcy Inspektora Szkolnego, w charakterze gości brali udział w zgromadzeniu.

W tym czasie pewnego, zrozumiętego zresztą przygnębienia wśród nauczycielstwa, spowodowanego bardzo znacznym pogorszeniem warunków jego pracy wskutek konieczności państwowych, wynikłych z racji sanacji skarbu, odnoszenie się przełożonych do podwładnych ma większe niż kiedyindziej znaczenie, wzajemne zaś ustosunkowanie się jednych do drugich nie jest bez wpływu na interes i dobro samej szkoły.

Ponieważ centrala Zw. N.S.P. nie mogła wydelegować na Zjazd Powiatowy swojego delegata, przeto nadesłała depesze tej treści:

„Życzymy pomyślności w obradach. Niech idea pracy i solidarności będą spójnią i hasłem życia organizacji”.

Przas (—) Nowak.
Sekretarz (—) Seida.

Sprawcy katastrofy kolejowej pod kluczem.

Przypuszczalni sprawcy katastrofy na stacji Grodno, maszynista Bratkowski Jan i pomocnik Jankowski Piotr z parowozu manewrowego zostali aresztowani i przebywają w areszcie prewencyjnym.

Najpierw podatki!

Terminowe uiszczanie należności skarbowych.

Skarbowa wzywa płatników do terminowego uiszczania należności podatkowych.

Urzędy skarbowe przystąpiły już do wzmoczonej egzekucji wszystkich zaległości podatkowych, nie wyłączając zaległości z tytułu podatku przemysłowego od obrotu za II półrocze 1925 roku, wskutek czego oporni płatnicy będą narażeni na uiszczenie kosztów egzekucyjnych, czego mogą uniknąć, o ile dobrowolnie wpłacą swe należności podatkowe.

Wobec tego jednak, iż przeżyjemy obecnie kryzys finansowy i gospodarczy spowodował osłabienie zdolności płatniczej poszczególnych podatników. Władze skarbowe udzielają ulg podatkowych tym, którzy na to zasługują, lecz koniecznym i nieodzownym warunkiem było uiszczenie przez tych płatników w ubiegłym jeszcze miesiącu maja takiej części należności, którą dany podatnik, zdaniem odnośnego urzędu skarbowego, jest w stanie uiszczyć bez narażenia tem swej egzystencji gospodarczej.

Wyznaczone terminy spłat należności muszą być dotrzymane, gdyż dłużnikom, którzy w terminach wskazanych należności nie uiszczą, żadne ulgi na przyszłość nie będą udzielane i całkowita zaległość podatkowa zostanie jednorazowo ścignięta.

Z uwagi na powyższe. Izba Skarbowa zwraca się z apelem do płatników, aby w poczuciu swych obowiązków obywatelskich względem Państwa nie uchylali się od ponoszenia ciężarów podatkowych jak również w zrozumieniu swego własnego interesu dokonali wpłat bezwzględnie, przed wdrożeniem jeszcze przez nich kroków przymusowych.

Ulg emigracyjne do Ameryki.

Z konsulatu amerykańskiego otrzymaliśmy tej treści komunikat:

Departament Stanu w Waszyngtonie zawiadomił Amerykański Konsulat Generalny, iż obcokrajowcy, którzy służyli bądź w armji, bądź też w marynarce amerykańskiej, w czasie między 5 kwietnia 1917 r. i 12 listopada 1918 r. i otrzymali chlubne zwolnienie ze służby, a którzy niewykluczeni są od przyjęcia obywatelstwa amerykańskiego, mogą uzyskać zezwolenie wyemigrowania poza kwotę do Stanów Zjednoczonych. Również żony byłych wojskowych amerykańskich, niezamężne lub nieżonate, dzieci poniżej lat 18, mężowie kobiet, które uczestniczyły w wojnie światowej w służbie wojskowej lub marynarce Stanów Zjednoczonych, mogą uzyskać przywileje poza kwotę, w wypadkach, w których pragną towarzyszyć wyżej wymie-

nionym weteranom, lub wyjechać w przeciagu sześciu miesięcy od daty ich wyjazdu w celu połączenia się z nimi.

Powyższe przepisy będą prawomocne do dnia 26 maja 1927 roku. Osoby zgłaszające się jako obcokrajowcy weterani po wizę poza kwotę, winny przedłożyć oryginalne świadectwo zwolnienia z armji lub marynarki amerykańskiej, względnie poświadczanie, stwierdzające posiadanie takiegoż świadectwa lub inne dostateczne dowody, ustalając fakt, iż otrzymali chlubne zwolnienia z armji lub marynarki amerykańskiej; równocześnie petenci winni przedłożyć wszelkie dokumenty wymagane z reguły od wszystkich emigrantów, starających się o wizę amerykańską.

W. A. Leonard,
p. o. Konsula Generalnego.

Na zjazd do Warszawy.

Na zjazd Nauczycieli Robót Ręcznych w Warszawie wyjechał p. Jurecki M. zastępca Inspektora Szkolnego. Zjazd będzie trwał do środy 16 czerwca.

W podróży artystycznej po Polsce.

Wczoraj przybył do naszego miasta artysta malarz p. M. Duda pejzażysta i portrecista, który zamierza w Białymstoku zorganizować wystawę swoich prac.

Białostocka kronika policyjna.

Nieszczęśliwe wypadki: Dnia 8 bm. o g. 19, na polu we wsi Tylwice, gm. Zabłudów od uderzenia piorunu został zabity podczas pracy 21-letni Kulesza Jan, mieszcz. tejże wsi.

Dnia 9 bm. o g. 12 na polu we wsi Krynickie, gm. Zabłudów od uderzenia piorunu zabity został koń, wartości 350 zł. Właściciel konia Łaniewski Albin, który znajdował się wówczas na polu został lekko ranny piorunem w nogę.

Ciężkie uszkodzenie ciała: Dnia 7 bm. o g. 21 na ul. Mickiewicza w m. pomiędzy Szymaniewskim Kazimierzem a Wasiłewskim Stanisławem (robotnicy, fabryczni) mieszcz. m. Białegostoku, wyznika na tle osobliwych nieporozumień bójka, podczas której Wasiłewski uderzył kilka razy po głowie kijem Szymaniewskiego, zadając mu ciężkie uszkodzenie ciała. Sprawcę zatrzymano. Szymaniek znajduje się na kuracji we własnym mieszkaniu. Dochodzenie prowadzi się.

Wykradzieże: Kradzież garderoby na szkodę Hening Agnieszki (rap. sytuac. L. 159 pkt. 3 z dnia 8 bm.) została wykryta. Sprawczynię kradzieży Wiszniewska Zofja bez stałego miejsca zam. ujęto.

Zawalenie się anfila. Dnia 11 bm. o g. 21 w mieszkaniu Siedleckiego Ica — Kaluszyńska 25, wskutek przegięcia belki zawalił się w kuchni sufit. W czasie wypadku Siedlecki i żona jego Sonia doznały lekkiego uszkodzenia ciała. Siedlecki (potłuczenie lewego obojczyka), zaś żona jego (potłuczenie głowy).

Kradzieże: Ze strychu domu Nr 13 przy ul. Warszawskiej, skradziono bieliznę, wart. 160 zł. na szkodę Marii Szluzińskiej. Sprawcy kradzieży nieznan.

Swiderskiej Bronisławie, zam. przy ul. Suchej 4, nieznan sprawca skradł z niezamkniętego mieszkania gardurobę, wart. 25 zł.

Glinińskiej Aleksandra — Wesoła 17, nieznan sprawca skradł z chlewa kartofle na sumę 10 złotych.

Chcesz przyjemnie sobie wolną chwilę od zajęć

zaprenumeruj w Polskiej Drukarni S. Akc. ul. Warszawska 59-a

książki „BIBLIOTEKI GROSZOWEJ”
Cena tomu 95 groszy.

Ostatnio wyszły z druku: *Parfja, E. Sionaki, Na Strakom Podstaj, K. Tejmajer, Salombe, G. Flaubert.* W druku: *Indyjski Drobniactwo i Kuchnia Kłopoty*
Książki na zamówienie wysyłamy natychmiast.

GUSTAW MOLENDĄ i Syn

FABRYKI SUKNA i WYROBÓW KAMGARNOWYCH

w Białku (Śląsk Cieszyński) rok założenia 1850.

(Ogólny widok fabryki)

Skład fabryczny

na Województwo Białostockie

w Białymstoku, przy ul. Sienkiewicza, Nr. 16. Tel. 4-11.

WIELKI WYBÓR

najmniejszych materiałów sukiennych i kamgarnowych na ubrania i palta męskie i damskie.

Urzędowi Państwowym udzielane są, nie doliczając żadnych procentów,

KREDYTY DŁUGOTERMINOWE.

SPRZEDAŻ DETALICZNA

po cenach ściśle fabrycznych

APOLLO Ceny **50** groszy **POCZĄTEK O GODZ. 7-ej**
TO CZEM ZACHWYCA SIĘ
OBECNIE BERLIN, PARYŻ, WIEN
LONDYN I NEW-JORK

PIERWSZE TEGOROCZNE ARCYDZIEŁO ŚMIECHU!

UJ, TE KOBIETKI!

Artyści śmiechu. Balsam dla porażonych nerwów. 8 aktów awantury z kibelami
w roli głównej

HAROLD GLOYD

Pozatem: **Konie, auta, tramwaje, Indyjczki, gęsi, woły, szcury, kobiety, mężczyźni i poliejanci**

O powodzeniu tego filmu niech świadczy to, że grany był jednocześnie w 5 największych kinach Warszawy: 1) Colosseum, 2) Pan, 3) Splendid, 4) Światowid, 5) Corso

Ogłoszenia drobne stylut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26. — Zgadzacie bezpłatnych prospektów. 589

Dr. Aleksander Darwicz
Specjalność choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Lecz. przeciwciepł. promien. Rentgena i lampy kwarcowej
Przyjmuje od godz. 10-1 i od 4-6.
Białystok, ul. Kilińskiego 6-8.

Dr. M. Kaehelson
Choroby weneryczne-skórne
Przyjmuje od godz. 9-1 i od 4-7.
Białystok, ul. Kilińskiego 6-8.

Dr. Neumark
Choroby weneryczne-skórne i moczopłciowe
Przyjm. od g. 10-12 i od 3-8 popoł.
Białystok, ul. Kilińskiego 11.
(ul. Niemiecka.)

„MODERN” DZIŚ

Nie w zamierzchłej epoce „białego niewolnictwa”, nie we współczesnych spelunkach, nie w luksusowych wnętrzach miliardowych pałaców szukać należy nieszczęsnych dzieł, czat wystawionych na sprzedaż

Na sprzedaż wszystko prócz serca

Sensacyjno-zyclowy dramat w 8-akt.
W rolach głównych: znakomici artyści amerykańscy **KLAIR WINDSOR — ADOLF MENJOU**
New-Jork — Paryż
NAD PROGRAM
GWAŁTU! PALI SIĘ!
Arcywesola komedia amerykańska w 2-aktach
Kasa od godz. 6 pp. 1
Początek o godz. 6.45
Ceny od 50 gr. począwszy

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa z dostarczeniem do domu — Zł. 5 — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 50 — zagraniczna Zł. 9

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie 50 groszy, zwyczajna połowa szpalty redakc. — 20 groszy, drobna za wiersz 15 gr. Ogłoszenia tabelaryczne i zagraniczne kosztuje o 50 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwał Zjazdu Prawy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucyj prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie Układ ogłoszeń dwunastopaltowy.